

[Strona Główna](#) > ... > [Wyszukiwanie Przedstawicieli Zawodów Prawniczych](#) > [Rodzaje Zawodów Prawniczych](#) Finland

Rodzaje zawodów prawniczych

Autor treści:
Finlandia

Finlandia



Na niniejszej stronie przedstawiono przegląd zawodów prawniczych w Finlandii.

Zawody prawnicze – wprowadzenie

W Finlandii wyróżnia się następujące zawody prawnicze: sędziowie, prokuratorzy, prawnicy udzielający pomocy prawnej z urzędu, adwokaci, licencjonowani radcy prawni, notariusze i komornicy.

Prokuratorzy

Organizacja

Prokuratura Krajowa zatrudnia około 550 osób, w tym około 400 prokuratorów. Personel prokuratury liczy ponadto około 150 pracowników na różnych stanowiskach pomocniczych i specjalistycznych.

Prokuratura Krajowa składa się z Prokuratury Generalnej pełniącej rolę centralnej jednostki administracyjnej oraz pięciu okręgów prokuratorskich: Finlandia Południowa, Finlandia Zachodnia, Finlandia Północna, Finlandia Wschodnia i Wyspy Alandzkie. Na terenie całego kraju znajduje się 34 placówek prokuratury.

Na czele Prokuratury Krajowej stoi Prokurator Generalny będący najwyższym rangą prokuratorem w kraju.

Prokuratura Generalna zajmuje się administracją centralną i nadzorowaniem Prokuratury Krajowej i jej ogólnej działalności oraz kierowaniem nią. Rzeczywiste czynności prokuratorskie wykonują okręgi prokuratorskie.

W strukturze administracyjnej Prokuratura Krajowa podlega Ministerstwu Sprawiedliwości.

Zadania

Niezależna Prokuratura Krajowa jest organem państwowym stanowiącym część systemu sądownictwa. Zadaniem Prokuratury Krajowej jest pociąganie do odpowiedzialności karnej, którą definiuje się jako powinność poniesienia kary za popełnienie przestępstwa w rozumieniu przepisów. Prokuratorzy są niezależnymi organami wymiaru sprawiedliwości, którym przysługuje autonomia w podejmowaniu decyzji w sprawie ścigania.

W postępowaniu karnym prokurator pełni najbardziej znaczącą rolę wśród organów publicznych, która rozciąga się od etapu postępowania przygotowawczego do etapu postępowania sądowego. Prokurator może również nakładać kary grzywny na sprawców wykroczeń.

Zadania prokuratora obejmują przede wszystkim prowadzenie śledztwa oraz udział w postępowaniu sądowym. Na etapie śledztwa prokurator decyduje, w których sprawach wniesie akt oskarżenia na podstawie przedstawionych zarzutów. Podczas rozprawy zadaniem prokuratora jest udowodnienie, że oskarżony jest winny zarzucanych mu czynów.

Prokurator odpowiada również za zapewnienie, aby zakres postępowania przygotowawczego był wystarczający. W przypadku bardziej skomplikowanych spraw karnych prokurator zaznajamia się ze szczegółami sprawy już na

początku postępowania przygotowawczego oraz – na wniosek śledczego kierującego postępowaniem – może umorzyć postępowanie przygotowawcze przed wniesieniem aktu oskarżenia.

Na etapie postępowania przygotowawczego prokurator pełni szczególnie istotną rolę, gdy podejrzanym o popełnienie przestępstwa jest funkcjonariusz policji. W takim przypadku prokurator kieruje również postępowaniem przygotowawczym.

Prawnicze bazy danych

Więcej informacji można znaleźć na stronie internetowej [Prokuratury Krajowej](#).

Sędziowie

Organizacja

W Finlandii większość wyroków wydają sędziowie zawodowi. W sądach rejonowych zasiadają również ławnicy. Sędziowie są niezawiśli. Zasiadają oni w Sądzie Najwyższym, sądach apelacyjnych i rejonowych, Najwyższym Sądzie Administracyjnym oraz sądach administracyjnych, jak również w Sądzie Ubezpieczeń, Sądzie Pracy i Sądzie Gospodarczym. Sędziowie są urzędnikami państwowymi i są nieusuwalni. Sędziego nie można zawiesić w pełnieniu urzędu bez wyroku sądu. Sędziego nie można ponadto przenieść na inne stanowisko bez jego zgody.

Rozdział 12 ustawy o urzędnikach służby cywilnej zawiera przepisy szczególne dotyczące sędziów jako urzędników służby cywilnej. Zgodnie z tą ustawą przepisy regulujące urlopy, nagany, zatrudnienie na czas określony i usunięcie z urzędu innych urzędników służby cywilnej nie mają zastosowania do sędziów. Według przepisów ustawy o urzędnikach służby cywilnej sędziowie przechodzą w stan spoczynku po osiągnięciu ustawowego wieku emerytalnego (dla sędziów wynosi on 68 lat) lub w razie trwałej niezdolności do sprawowania urzędu.

Zadania

Sędziowie

Warunkiem ubiegania się o urząd sędziego jest posiadanie wyższego wykształcenia prawniczego oraz ukończenie rocznego stażu sędziowskiego w sądzie pierwszej instancji. Najczęstszą drogą do zawodu sędziego jest praca na stanowisku referendarza (starszego sekretarza) w sądzie apelacyjnym, po czym następuje powołanie na urząd sędziego w sądzie rejonowym lub apelacyjnym. W przyszłości kandydaci na urząd sędziego będą odbywać specjalne szkolenie. Sąd apelacyjny informuje o wakatach, a rada ds. powołań na urząd sędziego ocenia kwalifikacje kandydatów. Sędziów powołuje Prezydent Republiki Finlandii.

Ławnicy

W sądach rejonowych zasiadają ławnicy, którzy uczestniczą w orzekaniu w niektórych sprawach. Ławnicy orzekają głównie w sprawach karnych, lecz również w sprawach cywilnych oraz sporach dotyczących najmu/dzierżawy. W składzie orzekającym sądu rejonowego zasiada jeden sędzia zawodowy – przewodniczący składu – oraz trzech ławników. Każdemu ławnikowi przysługuje prawo głosu podczas narady, a w razie konieczności rozstrzygnięcie zapada w głosowaniu – o werdykcie decyduje opinia większości. W przypadku uzyskania równej liczby głosów w sprawie karnej przyjmuje się stanowisko najkorzystniejsze dla oskarżonego. W sprawie cywilnej rozstrzygający głos należy do przewodniczącego składu.

Ławników powołują rady gminy na czteroletnią kadencję. Każda gmina musi wyznaczyć przynajmniej dwóch ławników. W dużych gminach ławników jest o wiele więcej. Ławnicy powinni jak najwierniej reprezentować strukturę społeczną gminy pod względem wieku, płci, języka i zawodu.

Ławnik musi mieć fińskie obywatelstwo. Na ławnika nie można wyznaczyć osoby w wieku poniżej 25 lat ani osoby w wieku powyżej 63 lat. Ławnikami nie mogą być osoby pełniące oficjalne funkcje w sądach lub zakładach karnych, prokuratorzy, adwokaci ani funkcjonariusze policji. Przed objęciem funkcji ławnik składa przysięgę sędziowską lub uroczyste oświadczenie.

Zakłada się, że każdy ławnik ma uczestniczyć w rozprawie w przybliżeniu raz w miesiącu lub 12 razy w roku. Sąd

rejonowy wypłaca ławnikom wynagrodzenie za udział w rozprawie oraz zwraca im utracony z tego tytułu dochód.

Prawnicy udzielający pomocy prawnej z urzędu (*julkiset oikeusavustajat*)

Organizacja

Prawnicy udzielający pomocy prawnej z urzędu to osoby z wykształceniem prawniczym lub adwokaci zatrudnieni przez państwowe biura pomocy prawnej. Są to urzędnicy państwowi powołani przez Ministra Sprawiedliwości. Biurami pomocy prawnej zarządza Ministerstwo Sprawiedliwości.

Warunki ubiegania się o stanowisko prawnika udzielającego pomocy prawnej z urzędu obejmują posiadanie tytułu magistra prawa (*oikeustieteen kandidaatti* lub *oikeustieteen maisteri*) oraz odpowiedniego doświadczenia w prowadzeniu praktyki adwokackiej lub orzekaniu w sprawach sądowych. Wielu prawników udzielających pomocy prawnej z urzędu ma także honorowy tytuł *varatuomari* (magister prawa z ukończonym stażem sądowym).

Prawnicy udzielający pomocy prawnej z urzędu są angażowani do występowania przed sądami. W ramach swojej działalności mają oni obowiązek przestrzegać zasad etyki zawodowej adwokatów. W tym zakresie podlegają władzy dyscyplinarnej fińskiej Izby Adwokackiej. Ponad połowa prawników udzielających pomocy prawnej z urzędu w Finlandii zrzeszona jest w Izbie Adwokackiej. Prawnicy udzielający pomocy prawnej z urzędu są niezależni w wykonywaniu powierzonych im zadań.

Adwokaci (*asianajat*)

Wyłącznie członkowie fińskiej Izby Adwokackiej mogą używać tytułu zawodowego „asianajaja”, (w języku szwedzkim) lub „advokat”. O członkostwo w fińskiej Izbie Adwokackiej mogą ubiegać się osoby, które:

- mają tytuł magistra prawa uprawniający do objęcia stanowiska w systemie wymiaru sprawiedliwości,
- cechują się uczciwością,
- mają kilkuletnie doświadczenie w wykonywaniu zawodu prawniczego i w pełnieniu innych funkcji związanych z wymiarem sprawiedliwości,
- złożyły specjalny egzamin z podstaw zawodu prawniczego i etyki zawodowej,
- są niezależne i nie ulegają wpływom ze strony rządu i innych kręgów, z wyjątkiem klienta,
- mają inne wymagane kwalifikacje.

Obowiązki adwokata i nadzór nad praktyką adwokacką

Adwokaci zasadniczo ponoszą taką samą odpowiedzialność karną lub deliktową jak inni obywatele. Każdy adwokat jest jednak zobowiązany do posiadania ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe z dowolnej przyczyny z wyjątkiem celowego działania lub rażącego niedbalstwa. Izba Adwokacka utworzyła fundusz odszkodowawczy na pokrycie szkód wynikających z czynów zabronionych popełnionych przez adwokatów.

Adwokat ponosi ponadto odpowiedzialność zawodową. Zarząd Izby Adwokackiej ma obowiązek zapewnić, by adwokaci wykonywali swoje zadania z poszanowaniem etyki zawodowej. W razie naruszenia etyki zawodowej Izba Adwokacka wszczyna postępowanie dyscyplinarne, którego pierwszym etapem jest zwykle wystosowanie nagany lub ostrzeżenia na piśmie. O decyzjach Izby Adwokackiej informowany jest Kanclerz Sprawiedliwości (*oikeuskansleri*). Może on zaskarżyć decyzje Izby do Sądu Apelacyjnego w Helsinkach.

Fińska Izba Adwokacka jest organizacją prawa publicznego uregulowaną przepisami ustawy o adwokaturze z 1958 r. Wcześniej istniało zarejestrowane stowarzyszenie o tej samej nazwie. Członkami obu tych organizacji są i zawsze byli wyłącznie adwokaci.

Izba Adwokacka zrzesza około 1 850 członków posiadających tytuł adwokata (w języku fińskim: *asianajaja*; w języku szwedzkim: *advokat*). Kancelarie prawne zatrudniają około 600 asystentów prawników (*avustavaa lakimiestä*). Około 120 adwokatów pracuje w charakterze prawników udzielających pomocy prawnej z urzędu. Biura pomocy prawnej zatrudniają również ponad 100 prawników udzielających pomocy prawnej z urzędu niezrzeszonych w Izbie Adwokackiej.

Adwokat dyscyplinarnie pozbawiony członkostwa w Izbie Adwokackiej może nadal wykonywać zawód, posługując się innym tytułem zawodowym. W takim przypadku nie wykonuje on jednak zadań adwokata i pozostaje poza nadzorem Izby Adwokackiej.

Adwokatem może zostać obywatel Finlandii lub innego państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, który ukończył 25. rok życia, cechuje się uczciwością oraz wykazuje inne cechy i prowadzi styl życia, które świadczą o tym, że nadaje się do wykonywania zawodu adwokata. Kandydat musi również spełniać wymogi dotyczące wykształcenia przewidziane w Finlandii dla stanowiska w systemie wymiaru sprawiedliwości, a także mieć umiejętności wymagane do prowadzenia praktyki adwokackiej oraz doświadczenie zawodowe w tej dziedzinie. Kandydatami mogą być ponadto wyłącznie osoby, które nie ogłosiły upadłości i które mają pełną zdolność do czynności prawnych.

Zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami, które weszły w życie w Finlandii, w poczet adwokatów można przyjąć osobę, która nie spełnia fińskich wymogów dotyczących wykształcenia lub nie zdobyła wymaganego w Finlandii doświadczenia zawodowego, ale która ma kwalifikacje zawodowe do wykonywania zawodu adwokata w jednym z państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego. W takich przypadkach, składając egzamin przed Izbą Adwokacką, kandydat musi wykazać się wystarczającą znajomością fińskiego prawa i fińskiej praktyki prawnej.

Osoba, która ma kwalifikacje zawodowe do wykonywania zawodu adwokata w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej, może zostać przyjęta w poczet adwokatów bez egzaminu. Kandydata można przyjąć w poczet adwokatów bez egzaminu, jeżeli od co najmniej trzech lat jest on wpisany do prowadzonego przez Izbę Adwokacką rejestru adwokatów posługujących się tytułem zawodowym uzyskanym w macierzystym państwie członkowskim i mających kwalifikacje niezbędne do prowadzenia praktyki adwokackiej w innym państwie członkowskim (rejestr UE). Oprócz tego osoba taka zobowiązana jest udowodnić, że co najmniej przez ten okres regularnie wykonywała zawód adwokata w Finlandii.

Prawnicze bazy danych

Więcej informacji na ten temat można znaleźć na stronie internetowej [fińskiej Izby Adwokackiej](#).

Licencjonowani radcy prawni (*luvan saanut oikeudenkäyntiasiamies*)

Licencjonowanym radcą prawnym jest prawnik, który uzyskał licencję radcy prawnego wydaną przez Radę Radców Prawnych. Występując przed sądem w charakterze pełnomocnika lub obrońcy, licencjonowani radcy prawni są zobowiązani przestrzegać zasad etyki zawodowej odpowiadających przepisom kodeksu postępowania. W tym zakresie przedstawiciele tego zawodu prawniczego podlegają nadzorowi Rady Nadzorczej Fińskiej Izby Adwokackiej, Rady Radców Prawnych i Kanclerza Sprawiedliwości.

Prawnicze bazy danych

Dodatkowe informacje dotyczące wykazu radców prawnych można znaleźć na stronie internetowej [fińskiego Ministerstwa Sprawiedliwości](#).

Notariusze (*julkiset notaarit*)

Zadania notariusza w Finlandii są uregulowane w ustawie. Notariusze są zatrudniani w miejscowych urzędach stanu cywilnego oraz urzędach dystryktów lokalnych. Wymogiem kwalifikującym do objęcia urzędu notariusza jest tytuł magistra prawa (*oikeustieteen kandidaatti* lub *oikeustieteen maisteri*).

Mimo wielu podobieństw obowiązki notariuszy w Finlandii różnią się znacznie od obowiązków notariuszy w pozostałych krajach Europy oraz w Stanach Zjednoczonych. Notariusze w Finlandii zawsze są urzędnikami państwowymi. Nie zatrudnia się ich jednak na cały etat; większość urzędników wykonujących zadania notariuszy to urzędnicy rejestrowi w miejscowych urzędach stanu cywilnego. W Finlandii obowiązuje zasada swobody umów cywilnoprawnych, więc ważność umowy nie zależy od jej poświadczenia przez notariusza. W Finlandii jedynym rodzajem umów cywilnoprawnych wymagających poświadczenia notarialnego są umowy związane z przeniesieniem własności nieruchomości.

Do obowiązków notariuszy należy poświadczanie m.in. podpisów, odpisów świadectw i życiorysów. Notariusze mogą także poświadczać dokumenty za pomocą apostille, czyli poświadczenia, że osoba składająca podpis na

danym dokumencie zajmuje stanowisko wskazane w tym dokumencie oraz jest upoważniona do jego wystawienia.

Inne zawody prawnicze

Organy egzekucyjne

Fiński Krajowy Urząd ds. Egzekucji to agencja działająca przy Ministerstwie Sprawiedliwości, która w sposób niezależny wykonuje ustawowe obowiązki egzekucyjne. Egzekucja stanowi część systemu wymiaru sprawiedliwości i opiera się na przepisach prawa. Zadania z zakresu egzekucji obejmują odzyskiwanie wierzytelności, eksmisje i środki zabezpieczające. Organy egzekucyjne działają w sposób bezstronny, uwzględniając prawa zarówno wierzyciela, jak i dłużnika. Sieć 64 biur Krajowego Urzędu ds. Egzekucji obejmuje cały obszar Finlandii.

Komornik to ogólny termin oznaczający urzędników państwowych wykonujących zadania z zakresu egzekucji. Komornikowi przysługują niezależne uprawnienia egzekucyjne.

Zgodnie z prawem komornikami są:

- inspektorzy ds. egzekucji wchodzący w skład zwykłej służby egzekucyjnej;
- starsi inspektorzy ds. egzekucji wchodzący w skład nadzwyczajnej i specjalnej służby egzekucyjnej;
- komornicy podlegają starszym funkcjonariuszom ds. egzekucji oraz
- głównym funkcjonariuszom ds. egzekucji;
- na Wyspach Alandzkich ich odpowiednikami są starszy inspektor ds. egzekucji oraz starszy inspektor ds. egzekucji właściwy dla regionu;
- zgodnie z prawem komornikami są także dyrektor generalny fińskiego Krajowego Urzędu ds. Egzekucji oraz jego zastępca.

Pracownikom Krajowego Urzędu ds. Egzekucji przysługują także inne tytuły, takie jak doradca ds. ekonomicznych, specjalista, komornik ds. administracyjnych oraz starszy komornik ds. administracyjnych.

Większość egzekucji prowadzi krajowa zwykła służba egzekucyjna przy użyciu elektronicznych środków odzyskiwania należności, w związku z czym bezpośredni kontakt z dłużnikiem nie jest wymagany.

Pięć regionalnych jednostek nadzwyczajnej służby egzekucyjnej na obszarach swojej właściwości odpowiada na przykład za sprzedaż zajętego majątku oraz inne, bardziej wymagające zadania z zakresu egzekucji.

Krajowa specjalna służba egzekucyjna wykonuje wiele czasochłonnych zadań z zakresu egzekucji wymagających podjęcia czynności o charakterze dochodzeniowym, a także współpracuje z innymi organami oraz uczestniczy w zwalczaniu szarej strefy i przestępstw gospodarczych.

Centralny organ zarządzający Krajowego Urzędu ds. Egzekucji odpowiada za nadzór administracyjny i kontrolę nad służbą egzekucyjną oraz jej rozwój. Centralny organ zarządzający odpowiada także za wyniki oraz skuteczność działania całego Urzędu.

Centralny organ zarządzający Urzędu nie wykonuje indywidualnych zadań z zakresu egzekucji; wszystkie jednostki służby egzekucyjnej działają w sposób niezależny. Poszczególne sprawy z zakresu egzekucji zawsze podlegają właściwości komornika prowadzącego daną sprawę, a centralny organ zarządzający nie może np. zmienić decyzji podejmowanych w tych sprawach.

Dodatkowe informacje są dostępne na stronie internetowej [Fińskiego Krajowego Urzędu ds. Egzekucji](#).

■ Ostatnia aktualizacja: 19/05/2024

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji

prawnej.